

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 28 lutego 1933 r.

816.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział.Str.

- | | | |
|--|----|----|
| 1. Rokowania z Niemcami.- | I. | 1. |
| 2. Sprawa rokowań handlowych z Austrią.- | " | " |
| 3. Sprawa stosunków handlowych z Sowietami.- | " | " |

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

- | | | |
|--|------|----|
| 4. Nowy generalny sekretarz M-stwa Skarbu.- | III. | " |
| 5. Czasowe zawieszenie odszkodowania za wywłaszczoną ziemię.- | " | " |
| 6. Dokosa rokowań z elektrownią.- | " | " |
| 7. Liczba bezrobotnych na Litwie.- | " | " |
| 8. Nominacja dyrektora, inspektora i personelu Konserwatorjum kowieńskiego.- | " | " |
| 9. Skład komisji reform rolnych.- | " | 2. |
| 10. Zwolnienie Mikszysa za kaucją.- | " | " |
| 11. Nominacja gen sekretarza M-stwa Finansów.- | " | " |
| 12. Kursa dziennikarskie przy wyższej szkole politycznej." | " | " |
| 13. Udekorowanie księcia Gediminasa Berżanskisa Klausutisa.- | " | " |

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

- | | | |
|---|-------|---|
| 14. Ukazanie się pisma pleczkajtisowców.- | VIII. | " |
|---|-------|---|

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Rokowania z Niemcami. "Echo" /Nr.54.II.1933/: Jak wiadomo, z chwilą przybycia do Kowna nowego posła niemieckiego dr. Zechlina miały być podjęte litewsko-niemieckie rokowania handlowe, jednak wskutek nieobecności ministra Spraw Zagr. dr. Zauniusa, który się udał do Genewy na sesję plenarną Ligi Narodów, ostateczny termin rokowań nie został jeszcze wyznaczony. Nieznany też jest skład delegacji litewskiej. Jak słychać ze źródeł kompetentnych, litewsko-niemieckie rokowania handlowe odbędą się według wszelkiego prawdopodobieństwa nie w Kownie lecz w Berlinie.

Sprawa rokowań handlowych z Austrią. Prasa kowieńska. /II.33/: M-stwo Spraw Zagr. otrzymało wiadomości z Wiednia, że rokowania-litewsko-austrjackie dobiegły już prawie końca. Udało się wyjednać pewne ustępstwa w przydziale kontyngentów Austrii dla świń i bydła. W tych dniach mają powrócić do Kowna delegaci litewscy, którzy prowadzili w Wiedniu rokowania.

Sprawa stosunków handlowych z Sowietami. Prasa kowieńska. /II.33/: Jak podają, sprawą, która przede wszystkim stoi na porządku dziennym litewskiej polityki handlowej są rokowania z Sowietami. W związku z ostatnimi zarządzeniami celnymi Niemiec, które dotyczą szeregu pozycji eksportu litewskiego, w odpowiednich kołach stała się aktualna myśl aktywizacji wymiany towarów z Sowietami. Przede wszystkim ma być uregulowana kwestja wyrównania bilansu handlowego ze Związkiem Sow. Później można będzie przystąpić do importowania z Sowietów szeregu fabrykatów, które obecnie są importowane z innych krajów.

Do Sowietów będzie mogła Litwa wwozić w bardziej znacznej ilości, niż obecnie artykuły żywnościowe.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Nowy generalny sekretarz M-stwa Skarbu. Prasa kowieńska. /II.33/: Z dn.23 lutego prezydent Republiki wyznaczył na stanowisko generalnego sekretarza M-stwa Skarbu dotychczasowego juryskonsulta tego M-stwa p.J.Indryszunasa.

Czasowe zawieszenie odszkodowania za wywłaszczoną ziemię. Prasa kowieńska. /II.33/: M-stwo Rolnictwa postanowiło czasowo zawiesić odszkodowanie za wywłaszczoną ziemię aż do wyjścia nowej ustawy w tym względzie. Projekt tej ustawy został już przez Radę Stanu opracowany i obecnie wpłynął do Gabinetu Ministrów.

Dokoła rokowań z elektrownią. Prasa kowieńska. /II.33/: Frakcja litewska Rady Miejskiej rozpatrzyła na swem ostatniem posiedzeniu kwestję rokowań z elektrownią. Postanowiono, że zasadniczo rokowania te mają być prowadzone, ale elektrowni należy proponować niewięcej, niż 70 cent. za klvt. Uchwalono kwestję taryfy elektrycznej znów poruszyć w Radzie Miejskiej.

Liczba bezrobotnych na Litwie. "Rytas" /44.II.33/: Według danych prasowych, w początkach lutego na Litwie było ok.16 tys. bezrobotnych, z czego 8 tys. w Kownie. Jednocześnie ludność wiejska się uskarża, iż brak jest rąk najemnych do pracy. Zjawisko to tłumaczy się tem, że wielu bezrobotnych nie chce przebywać na wsi, a skupia się w miastach.

Nominacja dyrektora, inspektora i personelu Konserwatorjum kowieńskiego. "Echo" /54.II.33/: Minister Oświaty inż. Szakenis mianował na stanowisko dyrektora kow. Konserwatorjum Józefa Gruodisa, zaś inspektora Wiktora Zadeikasa. Jednocześnie mianowany został pozostały personel Konserwatorjum.

S k ł a d k o m i s j i r e f o r m s z k o l n y c h ."Echo" /Nr.54.II.33/: Minister Oświaty inż. Szakenis wyznaczył już komisję dla opracowania projektu reform szkół niższych i średnich. Przewodniczącym komisji został generalny sekretarz M-stwa Oświaty Dani-lauskas, zaś członkami prof. Tamoczaitis, prof. Konczius, dyr. Jokantas, inspektor Masiliunas.

Z w o l n i e n i e M i k s z y s a z a k a u c j ą ."Echo" /54.II.33/: Aresztowany w tych dniach b. prezes banku "Ukininkų Sa-junga" w związku z nadużyciami został zwolniony za kaucją.

N o m i n a c j a g e n . s e k r e t a r z a M - s t w a F i - n a n s ó w ."Liet. Aidas" /45.II.33/: 23 lutego mianowany został generalnym sekretarzem M-stwa Finansów dotychczasowy radca prawny M-stwa Indrysziunas.

K u r s a d z i e n n i k a r s k i e p r z y w y ż s z e j s z k o l e p o l i t y c z n e j ."Liet. Aid." /45.II.33/: W związku z wyłonionym przez prof. Römera i innych działaczy projektem stworzenia wyższej szkoły politycznej, zamierza się uruchomić przy szkole dział dziennikarski. Opracowanie odpowiedniego programu powierzono prof. Kaupasowi.

U d e k o r o w a n i e k s i ę c i a G e d i m i n a s a B e r - ż a n s k i s a K l a u s u t i s a ."Liet. Aidas" /Nr.45.II.33/: Z okazji XV-lecia niepodległości Litwy prezydent Republiki udeko-rował za specjalne zasługi radcę M-stwa Finansów ks. Jana Gedimi-nasa Beržanskisa Klausutisa orderem Gedymina II stopnia.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

U k a z a n i e s i ę p i s m a p l e c z k a j t i s o w - c ó w .25 lutego ukazał się w Wilnie I numer, wydawanego przez Pleczkajtisa i jego stronników pisma "Musų Balsas". Pismo odbija-ne jest na szapirografie. W słowie wstępnym komisja redakcyjna zapowiada, iż wydawać będzie pismo pod. hasłem łączenia i koncen-tracji rozpruszonych sił rewolucyjnych do walki. Słowo wstępne stwierdza, iż polityczna emigracja litewska jest pozbawiona kierow-nictwa i organizacji i że klika agitatorów, namawiających do pow-rotu na Litwę nie może być nazwana kierownictwem emigracji. "Musų Balsas" zawiera dalej opis zdarzeń z życia emigracji. Podaje więc "M.B." m.in., że 3 lutego odbyło się w Wilnie zebranie emigrantów, na którym Paplauskas proponował wybrać komitet wykonawczy drogą plebiscytu. Zebranie odrzuciło jednak ten wniosek i zażądało zwoła-nia konferencji. Zwolennicy zwołania konferencji wydali 5 lutego odezwę, w której uzasadniają potrzebę konferencji i wzywają emigran-tów do przygotowania się do wysłania na konferencję przedstawicie-li. Odezwa podpisana została przez przewodniczącego zebrania Jana Ważniewicziusa i sekretarza Albina Žemaitisa.

"Musų Balsas" zamieszcza następnie krótką historję emigrac-ji litewskiej: 8 wrzesień 1927 r. powstanie w Olicie; 9.IX - powsta-nie w Taurogach; 9.XI - rozstrzelanie uczestnika powstania w Oli-cie Kazimierza Mažejkasa z Wyłkowyszek; 3.XI. - utworzenie w Wilnie komitetu emigracji lit. z prezesem Pleczkajtisem, sekretarzem Ance-wicziusem i skarbnikiem Paplauskasem; 5-6.XI - kongres emigrantów w Rydze i jego uchwały, wzywające lud litewski do zbrojnej walki o ustrój demokratyczny; 4.XII - wydanie w Wilnie odezwv, podpisanej przez Pleczkajtisa, Majusa, Anczewicziusa i innych z protestem prze-ciwno fałszom rządu Voldemarasa; 8.XII - oświadczenie Voldemarasa w Genewie, że między Polską a Litwą niema stanu wojny; 11.XII - ucieczka Majusa z Polski i jego rewelacje w Berlinie; 18-19.XII - międzynarodówka socjalistyczna w Berlinie z udziałem emigracji lit. i wyjaśnienia Pleczkajtisa, że emigranci nie zamierzają korzystać z pomocy wojska polskiego. Wreszcie "Musų Balsas" zawiera zarzuty pod adresem emigranta Paplauskasa /roboty rozbijacka/i Anczewicziusa /oszczerstwa/.-

